

ХУЛОСАИ КОМИССИЯИ ЭКСПЕРТИИ

шурои диссертациони 6D.KOA-077 назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон ба диссертатсияи Қаюмова Ҳурилико Тағайевна дар мавзуи «Нақши анъанаҳои халқи тоҷик дар ташаккули ватандӯсти, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯйи ихтисоси 5.3.1 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот.

Имрӯз замони муосир бо равандҳои мураккаби сиёсӣ ва иҷтимоӣ, ҷаҳонишавӣ ва омешиши тамаддунҳои миллатҳоро водор менамояд, ки дар ҳифзу таҳкими таърихи фарҳанг ва арзишҳои миллии худ талошу кӯшишҳои бесобиқаро иҷро намоянд. Чунки камтарин ҳаатокорӣ дар раванди ҷаҳонишавӣ метавонад муҳимтарин арзишҳои миллий, ҳатто ҳастии миллатро ба бодӣ таърих диҳад. Ҳамин аст, ки асри равон бо фарқ аз рӯзгори гузашта бо асри гуфтугӯӣ тамаддунҳоро ҷаҳонишавӣ тавсиф мешавад.

Воқеан, ҷаҳони имрӯза, ки бо гуногунии мафкуравӣ ва омешиши фарҳангиву ҷаҳонишавии худ бо шиддат майл дорад, дар он таҳаммулпазирӣ ва ватандӯстӣ калиди суботи ҷомеа ва омили асосии пешгирии рафторҳои номатлуб маҳсуб меёбад.

Довталаби дараҷаи илмӣ Қаюмова Ҳурилико Тағайевна бо дарназардошти ақидаҳои болозикр мавзуи «Нақши анъанаҳои халқи тоҷик дар ташаккули ватандӯстӣ, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ»-ро ҳамчун таҳқиқоти диссертационӣ интихоб намудааст, ки он мубрам арзёбӣ гардида, аҳамияти назариявӣ амалиро дорад.

Унвонҷӯӣ дараҷаи илмӣ бамаврид қайд кардааст, ки аҳамияти ҷанбаҳои гуногуни анъанаҳои халқи тоҷик дар тарбияи ватандӯстӣ, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии насли наврас муҳим арзёбӣ мегардад ва дар мероси педагогикаи халқӣ (ҳагтӣю шифоҳӣ) нақши анъанаҳои халқи тоҷик, назария ва амалияи тарбияи инсон дар руҳияи ватандӯстӣ, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирӣ эҷод шудаанд. Ба инсон барои мулоҳиза кардан ва меҳру муҳаббатро нисбат ба кишвар эҳсос намудан, дар ӯ эҳсоси эҳтиром ва ҳамдardӣ нисбат ба дигар инсонҳоро бедор намудан басо муҳим аст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Қаюмова Хурилиқо бо таҳлили адабиёти зиёди психологӣ-педагогӣ оид ба ташаккули малакаҳои ватандӯстӣ, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ тавассути анъанаҳои миллии халқи тоҷик ба омӯзгорон ва падару модарон тавсияҳои арзишмандро пешниҳод намудааст, ки арзиши баланди илмӣ доранд.

1. Мавзӯ, муҳтавои диссертатсия ва автореферат ба ихтисоси 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ва соҳаи илми педагогика, ки аз рӯйи он ба шуро қабул, баррасӣ ва Ҳимояи диссертатсияҳо иҷозат дода шудааст, пурра мутобиқат мекунад.

2. Муҳтавои диссертатсия ба бандҳои зерини шиносномаи ихтисоси илми 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот:

банди 1 - «Методологияи таҳқиқотҳои педагогӣ» (равишҳои таҳқиқотӣ дар рушди илми педагогика, ҳамбастагӣ ва ҳудудҳои татбиқпазирии онҳо; усулҳои таҳқиқотҳои педагогӣ);

банди 6 - «Консепсияи таҳсилот» (сифати таҳсилот ва технологияҳои арзёбии он; равандҳои инноватсионӣ дар таҳсилот);

банди 7 - «Педагогикаи амалӣ» (ҷамъбаस्तкунии таҷрибаи педагогии пешқадам; ҳаракати инноватсионӣ дар таҳсилот; фаъолияти озмоишию таҷрибавии муассисаҳои таълимӣ) мутобиқат дорад.

3. Муҳтавои қисми диссертатсионӣ дар 36 номгӯи мақолаҳои илмии нашршудаи довталаб, ки 27 номгӯи онҳо дар маҷаллаҳои илми тақриршавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, 9 номгӯӣ дар маҷмуаи маводи конференсияҳои байналмилалӣ ва ҷумҳуриявӣ ба таърифи расидаанд, муқаммал инъикос ёфтаанд.

4. Нашри натиҷаҳои асосии диссертатсия мутобиқ ба талаботи банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ (қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26.06.2023, № 295) иҷро шудааст.

5. Эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқи диссертатсионӣ бо мавқеи методологияи бунёдӣ, методикаи муқаммали тадқиқ, мутобикии мақсадҳо, вазифаҳо ва мантиқ, ҳуҷҷатҳои зарурӣ, ки нуктаҳои асосӣ ва ҳулосаҳои диссертатсияро тасдиқ мекунад, алоқамандии назария бо амалияи қисм дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии озмоишӣ, бо таҷрибаи педагогии муаллиф дар муассисаҳои таълимии таҳсилоти олии касбӣ ҳангоми тадриси фанҳои ба раванди қисми маълумот нигаронида; бо иштироки муаллиф дар

чорабиниҳои гуногун оид ба такмили ихтисос ва бозомӯзии касбӣ аз рӯи самтҳои ба таҳқиқот алоқаманд таъмин карда шуданд.

Дарачаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқот ва тавсияҳое, ки дар таҳқиқот инъикоси худро ёфтаанд, тавассути методологияи муносибати бонизом, назарияи илмӣ ташҳиси педагогии дар асоси методҳои назариявӣ ва эмпирикии таҳқиқот, инчунин, бо таҳлили шароитҳо ва натиҷаҳои корҳои таҷрибавӣ-озмоишӣ, исботи нуқтаҳои асосии дар фарзияи илмӣ пешниҳодшуда, хулосаи маҷмуи методҳои мутобиқ ба вазифаҳои ҳар як марҳилаи таҳқиқот, таҷрибаи шахсии муаллиф ҳамчун педагог ба роҳ монда шудаанд.

Эътиборнокии хулосаҳои дар раванди таҳқиқ бадастомада, инчунин, бо озмоишҳои педагогӣ ва натиҷаҳои таълим, инчунин, бо беихтилофии мавқеъҳои назариявие, ки ташаккули онҳо ба таҳлили ғояҳои педагогии муҳаққиқони гуногун асос ёфтааст, мувофиқати методҳои таҳқиқот бо ҳадафҳои матраҳгардида, бисёрҷанбагӣ ва бардавомии таҳқиқоти роҳандозишуда аз тариқи назариявӣ ва амалӣ, тасвиби натиҷаҳои бадастомада дар раванди таълиму тарбияи муассисаҳои таълимии пойгоҳи озмоишии таҳқиқот таъмин карда шудаанд.

6. Диссертатсияи Қаюмова Ҳурилко Тағайевна дар мавзӯи «Накши анъанаҳои халқи тоҷик дар ташаккули ватандӯсти, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дарачаи илмӣ доктори илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.1 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ба шурои диссертатсионӣ қабул карда шавад.

7. Ба сифати муқарризони расмӣ Шаропов Шавкатҷон Аҳмадович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров», Абдурахимзода Қудратулло Саид – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав», Иззатова Муҳаббат Иноятовна – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ» ва ба сифати муассисаи пешбар Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Данғара» пешниҳод карда шаванд.

8. Барои гузоштани эълони Ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферат дар сомонаҳои Комиссияи олии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва

шурои диссертациони назди Академияи таҳсилоти Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

9. Барои нашр ва паҳнкунии автореферат иҷозат дода шавад.

Комиссияи экспертӣ диссертатсияи Қаюмова Ҳуриликӯ Тағайевнаро дар мавзуи «Накши анъанаҳои халқи тоҷик дар ташаккули ватандӯсти, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.1 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот баррасӣ намуда, дар асоси банди 60 Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ

ҚАРОР ҚАРД:

1. Диссертатсияи Қаюмова Ҳуриликӯ Тағайевна дар мавзуи «Накши анъанаҳои халқи тоҷик дар ташаккули ватандӯсти, сулҳпарварӣ ва таҳаммулпазирии хонандагони синфҳои ибтидоӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори илмҳои педагогӣ аз рӯи ихтисоси 5.3.1. – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот ба ҳимояи такрорӣ қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқонашон ба ихтисоси 5.3.1 – Педагогикаи умумӣ, таърихи педагогика ва таҳсилот мувофиқат доранд, ба ҳайси **муқарризонии расмӣ** пешниҳод менамояд:

- Шаропов Шавкатҷон Аҳмадович – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи иҷтимоӣ ва касбии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Бобочон Гафуров»;

- Абдурахимзода Қудратулло Саид – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи педагогикаи Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав;

- Иззатова Муҳаббат Иноятовна – доктори илмҳои педагогӣ, профессори кафедраи таҳсилоти томактабӣ ва кори иҷтимоии Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ».

3. Ба сифати **муассисаи пешбар** – Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Данғара» тавсия дода шавад.

4. Барои ҷойгир намудани эълон оид ба ҳимояи такрорӣ диссертатсия дар сомонҳои шурои диссертациони назди Академияи таҳсилоти

Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон розигӣ дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис (100 адад) ва ирсол кардани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Рӯзиева Л.Т.

Аъзои комиссияи экспертӣ:

доктори илмҳои педагогӣ

Давлатшоев И.

доктори илмҳои педагогӣ

Ҳочиматова Г.М.

« 29 » апрели соли 2026

“Имзои Л.Т. Рӯзиева, И. Давлатшоев ва Г.М. Ҳочиматоваро тасдиқ мекунам”

Нозири кадр ва коргузори АТТ

М. Саидова